

KRÓNIKA

II. évfolyam 4. szám

Hort Község Önkormányzatának hivatalos kiadványa

2008. október 20.

Kerek Oszkár polgármester úr köszöntötte a községünkbe látogató Alena Kupchyna belarusz nagykövet asszonyt

A bagyományokhoz híven vörös virággal várták a lovasokat

Őszkösztöntő képekben

Sokak örömeire ismét a színpadon üdvözöllbettiük a Fortuna TSE horti csapatát

Idén is megcsodálhattuk a látványos lovasbemutatót

Rendkívül színvonalas műsorral készült a Beli Ptah belarusz népdalegyüttes

Dallamában és színvilágában is vidám műsorral lepett meg minket a Jantra bolgár néptáncgyüttes

Juhász Sándorné
Pénzügyi és Költségvetési
Bizottság külsős tagja

Hatvanban születtem 1958-ban.

Két leány édesanyja vagyok és egy kislány nagymamája.

1976-ban érettségiztem a Közgazdasági Szakközépiskolában Hatvanban.

A Magyar Nemzeti Bank alkalmazottjaként kezdtem dolgozni 1977-ben és jelenleg is pénzügyintézetnél dolgozom: a Kereskedelmi és Hitelbank hatvani fiókjában.

2006. októberétől vagyok a Pénzügyi és Költségvetési Bizottság külsős tagja.

Tánczos Istvánné
Egészségügyi és Szociális
Bizottság külsős tagja

1957 óta vagyok hortinak magam. Férjemmel ekkor kerültünk a horti iskolába tanítóként.

1964-ben tanári diplomát szereztem műszaki gyakorlati szakon. Munkámat értékelték megyei vezetőink és 1969-ben megyei szakfelügyelettel bíztak meg. Ebben a beosztásban dolgoztam 1982-ig, nyugdíjazásomig. Iskolám még 12 évig féllásban tanárként foglalkoztatott. A tanítás mellett szabadidőmet főként a lánytanulók foglalkoztatása töltötte ki. A kézimunka szakkör és 20 évig a megyei és országos táborokban való tevékenység a pedagógus pályám legszebb időszaka volt.

Falumban mindig szívesen végeztem közéleti megbízatást. Könyvtáros 1967-ig, képviselőtestületi tag 1990-1994-ig voltam. Ez időtől külső tagként jelenleg is ténykedem az Egészségügyi és Szociális Bizottságban. Teszem ezt szívesen, hisz 1996-tól vezetem a nyugdíjas klubbot, s bizottsági tagként jobban segíthetem az idősek szociális gondjainak megoldását.

Varga Jánosné Tábi Ilona
Pénzügyi és Költségvetési
Bizottság külsős tagja

1948-ban születtem, azóta Horton élek. Szüleim is tősgyökeres hortiak voltak, egész életükben dinnyetermesztéssel foglalkoztak.

Iskolai és szakmai tanulmányaimat Horton, Baján és Egerben végeztem.

1967-től nyugdíjazásomig a

Hatvan és Vidéke Takarékszövetkezet dolgozója voltam.

1969-től élek házasságban. Férjem Varga János élete nagyobb részét a Horti Kossuth Termelő Szövetkezetben töltötte. 1992-től, mint magánkeresztés tevékenykedett egészen az évi nyugdíjazásáig.

Egy fiúgyermek édesanyja vagyok, Zsolt Budapesten él és ott dolgozik.

Két testvérem van, bátyám Ecséden, nővérem Baján lakik.

2006 óta vagyok a Pénzügyi és Költségvetési Bizottság külsős tagja.

Terényi Mihály
Gazdasági és Környezetvédelmi
Bizottság külsős tagja

1961. 05. 01-én születtem Hatvanban. Heréden jártam általános iskolába, majd szakmámat

Selypen szereztem, mint bányaelektrolakatos. 1985-től lakom Horton, feleségem Terényi Lilla. 1990-től vállalkozást vezetünk, melynek fő tevékenysége nemzetközi áruszállítás. Két gyermekünk van, Ildikó és Gábor. Lányunk már férjnél van, utolsó éves főiskolás. Fiunk pedig ez év szeptemberében kezdte meg főiskolai tanulmányait. 2006 évtől vagyok tagja a Gazdasági és Környezetvédelmi Bizottságnak.

Karczagné Nagy Klára
Szociális és Egészségügyi
Bizottság külsős tagja

1956. március 26-án születtem Csányon és ott végeztem általános iskolai tanulmányaimat.

Hatvanban a Bajza József Gimnáziumban érettségiztem, majd Szarvason az Óvónőképző Főiskolán szereztem diplomát.

Férjemmel Karczag Lászlóval 1977-ben házasodtunk össze és azóta itt élünk és dolgozunk.

Három gyerekünk született, Zoltán fiunk vezető beosztásban dolgozik, Marietta lányunk a Veszprémi Egyetemen utolsó éves hallgató környezetmérnök szakon, Viktor pedig Gyöngyösön a Berze Gimnázium 11-es tanulója. 33 éve dolgozom a helyi óvodában óvodapedagógusként, s jelenleg vezető helyettes vagyok.

Mindig szívügyemnek tekintem a Horton élő kisgyermek nevelését-oktatását, s ezen túl szívesen vállaltam a községben élő emberek segítségét nyújtó egészségügyi és szociális munkát.

Állampolgársági eskü

Egy település életében nem mindennapi esemény, hogy állampolgársági fogadalmat tesz valaki. 2008. augusztus 28-án egy ilyen esemény történt Horton, a Polgármesteri Hivatalban. Oláh József Csaba állampolgársági esküt tett Kerek Oszkár polgármester előtt.

Oláh József Csaba Erdélyből jött Magyarországra 2000 augusztusában. 2002-ben feleségül vett egy magyar lányt, Szelestyei Terézt, akitől 2 szép gyermeke született: 2002-ben fiuk, Rajmund Mórió, aki idén kezdte az első osztályt; 2005-ben pedig Eszter Emese, aki most lett óvodás.

2006 nyara óta élnek Horton. Az állampolgársági kérelmet Csaba 2006. decemberében nyújtotta be, és azon kívül, hogy házastársa és kiskorú gyermekei magyar állampolgárok, az is alapot adott kérelmének, hogy nagyapja magyar állampolgár volt: 1919-ben Fugyvási helyen született, mely település a trianoni békediktátum miatt került a határon túlra.

A honosítási kérelmet a köztársasági elnök bírálta el és 2008. május 27-ei határozatával engedélyezte a magyar állam-

„Sorsom a sorsod, bár múltad még nem enyém,
Gondod a gondom, s jövődet sejttem én.

Fogadj be hát új haza engem,
Kit messzi föld küldött Téged szeretnem.

Hűtlen a múlthoz nem leszek,
Szívemben szép emlék marad,
De a jövő, az otthon melege
Te vagy én hazám Magad.”

polgárság felvételét Vastagné Gyurcsó Mária anyakönyvezető előtt.

A Himnusz ezúttal is meghatározó hangjait követően hangzottak fel a fogadalom szavai: „Én Oláh József Csaba fogadom, hogy Magyarországot ha-

zámnak tekintem. A Magyar Köztársaságnak hű állampolgára leszek, Alkotmányát és törvényeit tiszteletben tartom és megtartom. Hazámat erőmhöz mérten megvédem, képességeimnek megfelelően szolgálom.”

–...Soha ne feledje el az otthont, azt a népet, ahonnan származik! Kívánom, hogy váljanak valóra mind-

azok az elképzelések és vágyak, amelyeknek reményében évekkel ezelőtt szorongó szívvel az országhatárt átlépte, új életet, új hazát választott...-hangzottak a köszöntő szavak, amik után az ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK RÖVIDEN

Tűzgyűjtési rendelet

A Községi Önkormányzat rendeletben szabályozta, hogy mely napokon, és időpontban van lehetőség a kerti, gyorsan ellobbanó „száraz” növényi hulladékokat (például papírt, fát, avart) elégetni.

Tilos meggyújtani a még zöld növényt, műanyagot, gumit stb. Ezek az anyagok láng helyett tömény füsttel égnék és nagy mértékben szennyeznek a levegőt is, ezért meggyújtásuk nem megengedett tevékenység.

A rendelet értelmében pénteki napokon reggel 8 órától este 20 óráig csak a „száraz” növényi hulladékot lehet égetni.

Köszönet azoknak, akik a rendelet előírásait betartják, akik pedig nem, azok esetében megtesszük a szükséges lépéseket!

Kérjük a település lakóit, hogy a rendeletben foglaltakat a saját maguk és embertársaik érdekében egyaránt tartsák be!

Sportpálya

A polgármester ígérete nyomán a sportpályán felújításra került a vizes blokk. A munkálatok elvégzéséhez a Községi Önkormányzat az 1 millió forint támogatáson kívül további anyagi hozzájárulást

biztosított. Elkészült a zuhanyzó, a mellékhelyiség és a mosdók; ezek csempézése, burkolása, mintegy ötszáz ezer forint értékben. Emellett a Település Üzemeltetési Iroda 3 dolgozója és a település lakosai közül is néhány sportot szerető ember több napon át dolgozott azért, hogy a felújítás elkészülhessen.

Most már valóban korszerű, emberhez méltó körülmények között zuhanyozhatnak a labdarúgók. Jövőre a tető felújítására kerül sor.

Őszköszöntő

Második alkalommal került megrendezésre az Őszköszöntő Fesztivál, melynek alkalmá-

ból látogatást tett a településen Alena Kupchyna nagykövet asszony, kíséretében volt Valtkovics Uladzimir úr, aki a Belarus Traktor Kft. vezérigazgatója. A programsorozat részeként a nemzetközi és a kulturális kapcsolatok erősítésének céljából megtekinthetjük a Beli Ptah (Fehér Galamb) belarus népdal együttes majdnem egy órás nagy sikerű előadását a szabadterei színpadon. A nagykövet megerősítette a további helyi belarus fejlesztések lehetőségét.

Emlékmű

A Szabadság téren a Kulturális Centrum Közösségi Háza előtti parkban megrongálták - piros színűre festették - az Orosz Hősi Emlékművet.

Az Emlékművet azon orosz katonáknak az emlékére állították, akiket Magyarországra küldtek harcolni, és hazánkban estek el. Emléküket megőriztük. Elítéljük és a továbbiakban sem tartjuk elfogadható magatartásnak a sírgyalázást, már csak azért sem, mert a magyar katonáknak is van emlékműve Oroszországban és mi sem örülnénk, ha őket meggyaláznák. Az Önkormányzat ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen.

Kátyúzás

A község területén több helyen is elvégeztük az önkormányzati utak javítását. Elkészült a Bajcsy-Zsilinszky út teljes hosszában, az Ady Endre út üzletsora előtti javítás, valamint aszfalt burkolattal lett ellátva a Húvösvölgy út, az Akácfa út és a Fodor köz csatlakozó szakasza is.

Horgásztó

Az önkormányzat kezdeményezte a horgásztó és a pihenőpark kialakítását az ún. „Csinsca” területén a horti polgárok szabadidejének hasznos eltöltése érdekében.

Ehhez megkerestük az adott terület tulajdonosait, akik közül többen nem is tudták, hogy ott tulajdonuk van. A tulajdonosok 10 %-a méltatta az önkormányzatot arra, hogy válaszoljanak a levélben történő megkeresésre, többsége közömbösen nem nyilvánított semmilyen véleményt.

A tulajdonosok döntését tiszteletben tartjuk, bár ez a hozzáállás nem szolgálja a település lakóinak érdekét. Továbbra is napirenden tartjuk a horgásztó ügyét. Várjuk a segítő szándékú megkeresést.

NYÁRI NAPKÖZI

Először szerveztük meg községünkben a nyári napközit. A Községi Önkormányzat és a Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat vállalt felügyeletet, biztosított színes programokat azon családok gyermekeinek, akiknek nehézséget jelentett volna a gyermekek felügyelete. A tábornak a helyi Általános Iskola adott helyet, ahol 5 hétig vártuk a gyerekeket. A felügyeletet az általános iskola pedagógusai vállalták. A napi háromszori étkezést a Központi Konyha biztosította. Tekintve, hogy nyár volt, nem akartuk túlságosan kimeríteni a gyerekek figyelmét, inkább a szabad játékokra és nyári élményekre törekedtünk. Mindemellett sikerült úgy összeválogatni az előadásokat, hogy

belecsempésztünk új ismereteket, ezzel is növelve a gyermekek tudását. Színesebbé és változatosabbá tette programjainkat a Kulturális Centrum Könyvtárában szerda és péntek délutáni sok-sok élménygazdag kézműves foglalkozás.

Nagyon sokan segítettek a nyári napközit, önzetlen és térítésmentes munkával. Köszönetünket fejezzük ki az Általános Iskola pedagógusainak, nyugdíjas tanárainak, a Könyvtár dolgozóinak, az Ecsédi Általános Iskola 3 tanárának, alpolgármesterének, 1 nyugdíjas pedagógusának, a Központi Konyha dolgozóinak, a Település Üzemeltetési Iroda dolgozóinak és több segítő magánszemélynek is.

*Rendikné Erdős Andrea
Családsegítő Szolgálat vezetője*

Könyvtári nyár 2008

Az idén is nagy érdeklődéssel zajlottak a könyvtárban a nyári programok, amelyek július 1-től egészen augusztus utolsó napjáig várták egyaránt a kicsiket és a nagyokat. Voltak egészen picik - 1-2. osztályosok is és voltak visszajáró középiskolás diákok is, akik ismét szívesen vetették bele magukat a játék, szórakozás és a kézművesség világába, továbbá új tagokkal is gyarapodott a nyári csapat. Idén rengeteg új

program várt minden érdeklődőt. A kézműves programokban megtalálható volt a régi nagy kedvenc is a teatasak origami, ami mindenki szívébe beleveste magát, továbbá üvegfestés, gyertyaöntés, gyöngyfüzés, scoobydoo, decoupage, nemezels és még sorolhatnám a sok érdekes programot. Közkívánatra a karaoke sem maradt ki. Ahogy már kezd hagyománnyá válni, 2008-ban is elkészült a „Nyári rejtvényfüzet” amely most kissé nehezebbre sikerült mint az előző

években. Erre is sokan neveztek be, oldották végig a feladatokat. Újdonságként szolgált, hogy a diákok nagy akaraterejével megalapítottuk Hort Község Színtársulatát, akikkel lelkesen próbáljuk a Lúdas Matyi vásári komédiáját. Eddig mindenki nagyon lelkes, reméljük megmarad a kitarásunk. Jelenleg 15-en vagyunk, de várunk szeretettel minden új tagot, aki részt szeretne venni egy összetartó színtársulatban és be akar kerülni egy jó csapatba. A nyár végi programokat augusztus 29-én egy zártkörű, nyársalással egybekötött diszkóval zártuk, amelyen részt vettek a színtársulat tagjai és a nyári programokon részt vevő gyermekek. A bulin mindenki jól kitombolhatta magát utoljára az iskolakezdés előtt és új lendülettel vehette a 2008/2009-es tanévet. Záró soraimban jött el a pillanat, hogy megköszönjem a Könyvtár összes dolgozójának: Katának, Melindának, Évinek és Erzsikének, hogy fáradságos munkájukkal sok gyermekarcra csaltak mosolyt. Reméljük jövőre ugyanitt, ugyanígy és újra veletek tölthetjük a nyarunkat.

*Fodor Ádám Lóviusz
egy visszajáró olvasó*

Óvodai Tanévkezdés 2008/2009

Szeptember 1-től kezdődik az óvodában is a szorgalmi év, amely 2009. július 31-ig tart. A 2008-2009-es tanévben intézményünk 5 csoportjába 131 gyermek beírása történt meg. A községben minden 3. évet betöltött gyermek óvodás. Az országosan csökkenő gyermeklétszámmal ellentétben Horton ebben a tanévben is megfelelő számú gyermek iratkozott be. Óvodánk kihasználtsága tehát 100%-os. A szülők bizalmának elnyerése érdekében minden lehetőséget megragadunk, hogy óvodánk a gyermekek számára és a szülők megelégedésére sokszínű, változatos tevékenységet biztosítson.

11 fő óvodapedagógus, 5 dajka és 1 fő (négy órás) óvodatitkár, pedagógiai asszisztens dolgozik az óvodánkban a gyermekek sokoldalú fejlesztése érdekében. Óraadóként foglalkoztatunk logopédust, gyógypedagógust, gyógytestnevelőt, akik meghatározott napokon foglalkoznak azokkal, akiknek erre szükségük van.

Óvodapedagógusaink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken. Alapdiplomája mellett 3 óvodapedagógus megszerezte 2. oklevelét, így ők szakvizsgázott óvodapedagógusokká váltak. A tanulmányaik során elsajátított ismereteket nevelőmunkájuk során hasznosítják.

Szakmai munkánkat a helyi pedagógiai programunk, „A ter-

„Az ember úgy nő, mint a fa: gyökérzetével, rostjaival! Minél több, épebb kapcsolattal szívja magába a világot, annál magasabb lombot vet.”

(Németh László)

mészetbarát óvoda”, a minőségirányítási programunk, éves feladattervünk, óvodai illetve önkormányzati intézkedési tervek figyelembevételével végezzük.

Ebben a tanévben is fejlesztőpedagógusaink nyújtanak segítséget a gyermekek egyéni differenciálásában. Az angol nyelvvel továbbra is játékos formában ismerkednek nagycsoportosaink.

A sószoza kialakítása előtt tájékozódunk annak pozitív hatásáról. A sószoza használatával a légúti megbetegedések csökkentése a célunk. Használata csak a szülők beleegyezésével történik. A szülők kérésére már 3 éve hitoktatás folyik egy héten két alkalommal a délutáni órákban. Megfelelő igény esetén október 1-től néptánc oktatás kezdődik az óvodában.

Nyáron az intézmény épületében az egészségügyi festés megtörtént (mosdók, folyosók), a kisebb javításokat elvégeztük. Két csoportban pedig a szülők a csoportszoba bútorait festették át. Udvarunk egy nagyméretű, fából készült babaházzal gazdagodott, amelyet a szülők hozzájárulásából fedeztünk. Áldozatos munkájukat ez úton is köszönjük.

A fenntartónk az óvodáskorú gyermekek érdekeit figyelembe véve, a lehetőségeihez mérten támogatja intézményünket, azonban elengedhetetlen a községben élők összefogása (pl.: delikát tasakok, 1,2 forintosok eddigi gyűjtése; illetve a papír, flakon, és a kupakok gyűjtése továbbra is folyik). Ebből is láthatjuk, hogy a „sok kicsi sokra megy”, nálunk már bevált módszer. A tágabb és szűkebb környezetünkkel jó kapcsolatot alakítottunk ki. Ezt támasztja alá a szeptember 11-én megtartott szülői értekezlet is, ahol meghívott vendégeink tájékoztatót adtak, a szülők részvételi aránya kiemelkedő volt. A nevelőtestületünk tagjai aktívan vesznek részt a község rendezvényein, ünnepein, ahol szabadidejükben segítenek a programok lebonyolításában.

Úgy gondolom, hogy hosszú évek alatt összekovácsolódott közösségünk garancia arra, hogy terveinket meg tudjuk valósítani, minőségi nevelőmunkát tudunk végezni az óvoda használóinak megelégedésére.

*Birnbaum Gyuláné
Óvodavezető*

Horti Óvodásokért Közhasznú Alapítvány

Örömmel adom hírrül a Krónika olvasóinak, hogy az Önálló Napközi Otthonos Óvoda dolgozói által létrehozott alapítványt, a Heves Megyei Bíróság 2008. június 27-én bejegyezte.

Az alapítvány neve: Horti Óvodásokért Közhasznú Alapítvány
Címe: 3014 Hort, Iskola út 3.
Adószáma: 18598199-1-10

Az alapítvány kezelőszerve a kuratórium. Tagjai: Bohács Ágnes, Birnbaum Gyuláné, Óvári Lászlóné, Potvorszki Bernadett és Fabu Anna Márta. Az alapítvány fő célja: a horti óvodás gyermekek személyiségfejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása. Az alapítvány közhasznú, az új adóévben már felajánlható az 1%. A befizetett összegről és a felajánlott jövedelemadó 1%-ról igazolást tudunk kiállítani.

Tisztelettel kérjük és előre is köszönjük a falu lakóinak támogatását!

*Fabu Anna Márta
A kuratórium elnöke*

Előadás a vadászperepülésről

2008. szeptember 18-án kettő nagyszerű előadást tartott Tóth Gábor alezredes a vadászperepülésről a Kulturális Centrum Községi Házában. Az első előadáson a gyermekek vehettek részt, míg az ezt követő a felnőttek részére lett összeállítva. Sok érdekes élménnyel gazdagodhattunk és reméljük, hogy Gábor a jövőben is ellátogat hozzánk előadóként!

Mi vagyunk a híd a múlt és a jövő között...

A korábbi hagyományoktól kissé eltérő évnyitót tartottunk augusztus utolsó szombatján. Iskolánk névadó ünnepségével kötöttük egybe a 2008-2009-es tanév megnyitóját.

Ettől a tanévtől kezdve hivatalosan Batthyány József Általános Iskola nevet viseli a horti iskola. Gulyás István esperes-plébános „Hort község története” című munkájából tudhatjuk, hogy Horton Batthyány József és Miklós sokat tettek a községért. Többek között a két tantermes iskola létrehozása is az ő nevükhöz fűződik. A Batthyány család földet is adományozott Hortnak 1886-ban,

„hogyan abból a szegényebb emberek az elkövetkezendő időben iskoláztatni tudják gyermekeiket”.

Régi magyar szokás szerint az új zászlót Somodi József plébános c. kanonok úr szentelte meg. A zászló egyik felén iskolánk címere, a másik felén a magyar címer látható. Az ünnepélyes tanévnyitót Kerek Oszkár polgármester úr beszéde zárta, melyben a horti iskola létrehozásáról, történetéről hallhattunk.

Hagyományt szeretnénk teremteni, hogy minden tanévnyitón az első osztályosok megkapják az iskola jelvényét. Idén Urbán Jánosné és Virágné Csá-

bi Viola kolléganők tűzték fel elsős tanítványaiknak.

Nagy öröm volt számomra, hogy nagyon sokan elfogadták a meghívást, részesei voltak ennek a szép és meghitt ünnepségnek. Jelenlétükkel megerősítettek abban a hitemben, hogy legfontosabb feladatunk gyermekeink oktatása, nevelése, melynek színtere az új nevet kapott iskola.

A tanévnyitó ünnepségen a vendégek elsőként tekinthették meg azt az emlékfalt, amely az iskola történetébe nyújt betekintést. Látható Ébrey Ilona tanítónő 1897. évi kinevezése, 1918-ból és 1928-

ból való csoportkép az akkori tantestületről. Az emléktáblán méltó helyre került a három nemzedéken át Horton tanító Kiss-család. Többek között láthatjuk Kiss Zoltán elemi népiskolai tanítói oklevelét is. A régi idők hangulatát idézi egy elsős osztálykép 1953-ból, Sütő Jánosné osztálya. Eredeti órarendjük betekintést nyújt az ötvenes évek oktatásába. Az emlékfal létrehozásához sok segítséget kaptunk Dr. Kiss Ottó tanár úrtól, illetve Tánzos Istvánné Pirike nénitől.

A múlt nélkül nincs jövő. Nagyon fontos számomra, hogy a felnövekvő nemzedék

ismerje településünk és iskolánk múltját. Adjuk át nekik mindazt az értéket, ami ránk maradt. Ha erre neveljük őket, meggyőződésem, ők is továbbadják egyszer. Addig is sok a feladatunk, mert most mi vagyunk a híd a múlt és a jövő között.

Füredi István
Igazgató

Egy tanító család Horton I.

A három nemzedéken át tanító horti Kiss-család és utódai

Összeállította: Dr. habil. Kiss Ottó István főiskolai tanár

Kiss János (1820-1898) horti kántor-tanító 1820. december 24-én született, apja Kiss András (1796-1852) vízimolnár Solymoson (feltehetően Gyöngyös-solymoson), anyja Gaál Ilona. 19 éves korától, 1839-től tanított és kántorizált Horton. A régi öregek elmondása szerint olyan erős volt a hangja, hogy körmenetkor és temetéskor a falu határában is hallani lehetett. 1844. január 17-én megházasodott, felesége Erdélyi Anna, született 1827-ben, püspöki (valószínűleg szurdokpüspöki) lakos, e tényt a gyöngyösi ferencesrendi róm. kat. Anyaegyház anyakönyve bizonyítja. Öt gyermekük született: Béla, János, László, Emma, Róza, akiket sikerült felnevelniük, annak ellenére, hogy a korabeli időkben a gyakori betegségekben sokan meghaltak. Kezdetben a falu 161. sz. házában laktak, majd a kántorlakásban, a mai Bajcsy- Zs. u. 20 sz. alatt. A szülőknek később a (374-es házszámú) mai Bajcsy- Zs. u. 4 sz. vályogból épült, egyenes, zsúptetős szülői ház lett a végleges otthona, a házhoz nagy telek, kb. 800 négyszögöl tartozott, ami kiért a mai Akácfa utcáig. Ez a ház a faluban postaként is működött, kertje - amit postakertnek neveztek - parkosított volt, szép buxusokkal kialakítva. Az épület középső folyosói részén az ablakon át folyt a postai ügyintézés. A szülők igyekez-

tek gyermekeiket taníttatni, két fiú tanítói pályára került.

Kiss János 74 évig élt, 1894. február 16-án halt meg. Felesége 77 évet élt, még megélte idősebb unokája Zoltán születését és kisgyermekkorát, 1903. november 18-án halt meg. Gondozott sírjaik a horti temető archiválására váró részén található.

Várkonyi János (1889-1907) plébános Horton, Kiss János kántorságának utolsó éveiben

A gyermekeik rövid életpályája

1. gyermek: Kiss Béla (? - 1935) igazgató tanító. 3 évig vidéken tanított, majd 1869-től pesti elemi iskolai tanítónak választják, 1891-től igazgató tanító a X. kerületben, 1897-ben a VII. ker. Dohány utcai elemi iskolához helyezték. Budapesten a Csalogány utcában laktak. Cikkeket és zenedarabokat írt. Kőbányán magánzeneiskolát is fenntartott. Felesége Pozsgai Zsófia (1853-

1937), két fiuk volt: Béla és János. Kiss Béla (1889-1945), felesége Vertán Aloizia (1894-1969) akiknek két gyermekük: Béla és László. Kiss János a vitézi rangot is megkapta, így Dr. vitéz Kiss János (1890-1947) felesége Dapsy Valéria (1905-1943) nyolc gyermekük volt. A feleség az utolsó gyermek (Kornélia, 1943) születésekor gyermekágyi lázban halt meg. A férj Balassagyarmaton árvaszéki ülnök volt. A második világháború alatt Ipolyságon elhelyezett lengyel katonák táborát vezette. Kiss Béla a Hortról származó tanítói család leghíresebb tagja, életútját szakirodalom is jegyezte (Szinyei József: 1899: Magyar írók élete és munkái, Bp., p. 275).

Kiss Béla igazgató tanító Budapesten, cikkeket és zenedarabokat írt

Sipos Ilona szülei: Nagyréde főjegyzője, Sipos Bertalan (1827. február 6-án született, 1900-as évek elejéig élt) felesége Homonnay Mária született 1839. április 2-án, Csány. Házasságuk: 1856 IX.hó 24 volt.

2. gyermek: Kiss János (1865-1918) az egi Tanítóképzőben kántor-tanító oklevelet szerzett, foglalkozását tekintve az apja örökébe lépett. 1865. augusztus 17-én született, 1897. február 24-én megházasodott, neje Sipos Ilona (1876. március 23. - 1958. február 6.) a nagyrédei főjegyző lánya, háztartásbeli. A szülői házat (Hort, 374. sz.) öröklő fiúgyermek szerette a zenét, játszott zongorán, harmóniumon, orgonán és hegedűn és szívesen vett részt a környéki vadászaton. Tüdőbetegsége orvosi kezelési költségei, ill. a hegyi levegőn, a tátrai Stószfürdőn töltött hosszabb időszakok kiadásai miatt eladta a házhoz tartozó kert nagy részét kispénzű családoknak, így alakulhatott ki a Hold utca és

épülhetett fel ott nyolc ház. A szülői házat a többi testvértől az akkor már nagybeteg Kiss János felesége 1918. májusában váltotta meg, személyenként 1200 koronáért. Kiss János 1918. október 21-én meghalt. Özvegyen maradt felesége az 1920-as években L-alakúra bővítette a házat, és az új tetőszerkezet cserépfedést kapott, ami azóta is megvan változatlan formában. A házhoz tartozott egy pince, fölötté deszkából készült cserépes fészer, egy zsúptetős istálló, amiben tehenet és lovat is tartottak, egy fából készült disznóól, egy téglából készült tyúkól és az udvaron volt egy gémeskút. A kőműves- és ácsmunkákat a jóhírű helybeli iparos, Szalka Alajos végezte.

Dr. Kiss Ottó

Régi temető: hátul balra Kiss Jánosné, Kiss Emma (fakerszt), Kiss János, Kovács Pálné sz. Kiss Róza (fakerszt) előtte Kiss János és Sipos Ilona gyermekei: Irénke és Ilonka (kisméretű kereszt) előttük balra Valérka, jobbra Kiss János kántor-tanító sírhelye.

Új temető: lásd a feliratokat

Új temető: Telek Istvánné sz. Kovács Róza, Wagner Lászlóné sz. Telek Ilona és Wagner László

(FOLYTATJUK)

Kiss János 1839-től tanított és kántorizált Horton és felesége Erdélyi Anna. A kántorúr 74 évig élt (meghalt 1894-ben), felesége 77 évet élt (meghalt 1903-ban)

Két éve működik a Tere-fere Hölgyek Köre klub. Megalakulásunk óta lelkesedésünk töretlen és sok közös élményben volt már részünk. Időközben létszámunk 23 főre növekedett.

Ősztől tavaszig hetente egy alkalommal jövünk össze és színvonalas, tartalmas előadásokat hallgatunk meg, vagy csak kötetlenül beszélgetünk ünnepekről, hagyományainkról, családról, életmódról, sütés-főzésről, vagy kézimunkázunk.

Az elmúlt időszakban részt vettünk a közösségi életben is. Készültünk a falu karácsonyára, segítettünk az ünnepi díszek elkészítésében. Tavasszal szemetet gyűjtöttünk és a helytörténeti kiállítás előkészítő munkájában is néhány klubtagunk segített.

Az egészségnap lebonyolításában is részt vettünk.

A nyár folyamán két ízben is Klajzovicsné Mancika vendégei voltunk. Dinnyekóstolásra voltunk hivatalosak. Vidám hangu-

Két évesek lettünk - visszatekintő

latban kerekeztünk ki a dinnyeföldre, egy másik alkalommal pedig a Községi Ház udvarán nagyon finom, édes és zamatos dinnyekóstolásban volt részünk.

Szeptember elején vezetőnk Majer Istvánné Olga kiváló szervezésének köszönhetően nagyon szép kiránduláson vet-

tünk részt. A kiruccanást rövid távolságra terveztük, hiszen közvetlen környezetünkben is vannak olyan látnivalók, amit még nem ismertünk.

Úti célunk első állomása az aszói Petőfi Múzeum volt, ahol nem csak Petőfi emlékeivel találkozhattunk, hanem a környék múltját is megismerhettük.

Megnéztük a püspökhatvani szoborparkot, amit faszobrászok hoztak létre és tették széppé, nevezetessé a települést.

Ezek a szobrászok alkották községünkben, a - volt mezőgép előtti - szobrokat is.

Következő állomásunk a veregyházi Vadaspark volt. Élmenyként említhető a medvék,

farkasok, őzek és különböző vadak közvetlen közelsége.

Fő úti célunk a főtí Ybl Miklós által tervezett, az 1850-es években épült Római Katolikus templom megtekintése volt. Lélekemelő hatás volt megnézni a templomot, és jó volt hallgatni kedves idegenvezetőnk információiban bővelkedő tájékoztatását.

Szintén kísérelve néztük meg a rengeteg történelmi emléket őrző gödöllői Grassalkovich (Sissi) kastélyt.

Az út porát lemostuk magunkról az aszói „Petőfi Forrásnál” és még egy közös sütizésre is futotta időnkéből.

Minden kedves olvasónak szívből ajánlom ezt a közeli útvonalat, vagy ezen települések bármelyikét, hiszen kényelmesen, rövid idő alatt felejthetetlen, kellemes élményben részesülhetünk.

Molnár Istvánné

A Horti Sportkör

A Közgyűlés 2008. 02. 23-án megválasztotta az új elnökséget, melynek tagjai:

Elnök: Habány György
Elnökhelyettes: Ungváry László
Szakosztályvezető: Hegedűs Ernő
Elnökségi tagok: Urbán János, Vincze István, Kasza Ferenc, Szócs Áron

A régi elnökség munkáját megköszönve elkezdjük a Horti felnőtt és ifjúsági csapat újraszervezését. Sajnos a 2007/2008-as bajnokságban nem indultak Horti színeiben csapatok, ezért a fő célunk az volt, hogy a 2008/2009-es bajnokságban újra tudjuk indítani. Hosszú szervezői munka és utánajárás után július 12-re összeálltak a csapatok. Igazololt játékosok összesen 40 fő. A felnőtt csapat edzője Szélesi János lett (aki korábban már 3 és fél évig volt Horton edző). Az ifi csapat edzője jelenleg Ifj. Habány György. Célkitűzésünk a bajnokságban az első 10 között lenni. Jelenleg a 7. forduló után a 8. helyen állunk 11 ponttal.

A támogatókról szeretnénk még egy pár szót szólni.

Fő támogatónk a helyi Önkormányzat Képviselő-testülete, akik a költségvetésből 1.000.000 Ft-ot szavaztak meg. Rendelkezésünkre bocsátják a az öltözőt és a pályát a hozzá tartozó infrastruktúrával együtt. Ezen kívül 500.000 Ft-tal és 3 fő alkalmazott munkájával hozzájárultak a zuhanyzó és a vizes blokk felújításához. Nagyon köszönjük.

Támogatónk között üdvözölhetjük a - BELARUS TRAKTOR KFT.-től Kaincz Sándor kereskedelmi igazgató urat, aki 500.000 Ft-ot utalt át a Horti Sportkör számlájára. Sportszervásárlásra költjük ezt a pénzt (mez, labdák, cipők stb.). Kaincz Sándor urat a júliusi közgyűlés bevásárolta az elnökség tagjai sorába.

Köszönjük a BELARUS TRAKTOR KFT. támogatását.

Az öltöző felújítását, külső tatarozását a helyi labdarúgást szerető emberek munkájával tudtuk megvalósítani társadalmi munkában.

Nagyon köszönjük mindenkinek, hiszen ezek az emberek is hozzájárultak munkájukkal, támogatásukkal ahhoz, hogy újra indulhasson a futball Horton.

Külön kiemelném Sinka Józsefet, aki elvégezte a vizes blokk szakmai munkáját és a Horti Mezőgazdasági Szövetkezetet, amely 2 fő 3 napi kőműves munkák elvégzésével segített bennünket.

Ungváry László
Horti Sportkör Elnökhelyettes

II. Horti Autóklub Találkozó

Idén került megrendezésre második alkalommal az autóklub találkozó Horton. A helyenkénti negatív visszhanggal ellentétben, sikeres lett a program és rengeteg volt az érdeklődő, ahogy erre számítottunk is. Az igény tehát adott. Megpróbálunk minden évben egyre színvonalasabb rendezvénnyel előrébb lépni. Tavaly kb. 60 autó érkezett a Községi Ház parkolójába, idén már 95 - természetesen ingyen -, saját maguk és a közönség szórakoztatására! Jövőre ez a szám valószínűleg tovább emelkedik, és így a programoknak is színesedniük kell.

Az ideai hangnyomás-mérést

az ország egyik legismertebb hangminőséggel foglalkozó egyesülete, a Magyar Mobil Média Egyesület, azaz a HUMMA végezte, amely számos, nagyobb rendezvényen vesz részt. Az időmérő-versenyen megjelenő közönség száma igen magas volt! A verseny legérdekesebb indulói egyértelműen a Drag Kispolszki és a DCS- Alfa voltak. A polszkival és pilótájával az érdeklődők jövőre is, mindenképp találkozhatnak!

Az ügyességi versenyhez, 2009-ben, a Községi Ház hátsó, aprókavicsos-aszfaltos parkolóját használjuk majd. Idén helyhiány miatt ez a program sajnos elmaradt.

A legek-versenyének, a hangnyomás-verseny és az időmérő verseny eredményei a honlapon megtalálhatók (www.hortitalalkozo.extra.hu), gratulálunk a nyerteseknek!

A National Tuner Club és a Községi Ház rendezésével várunk minden érdeklődőt jövőre is!

Az autóklub tagokat gyűjt a környékről, vagy akár távolabbról is, és segítőkész embereket a találkozó szervezéséhez! Amennyiben szeretnél csatlakozni, jelezz nekünk a hortitalalkozo@freemail.hu címen! A klub honlapja hamarosan elkészül!

K.Á.

Hírek

Babamasszázs tanfolyam

Babamasszázs tanfolyam indul 2008. október 31-től pénteki napokon délelőtt 10-11 óráig. A tanfolyam 5 alkalmat foglal magába. A foglalkozásokra pléd vagy polifoam és masszázsolaj szükséges. Jelentkezni a Védőnői Tanácsadóban a 2 hónapot betöltött csecsemőkkel, 1 éves korig lehet. Jelentkezési határidő: 2008. október 21.

A tanfolyam csak megfelelő számú jelentkező esetén indul!

Baba-mama klub!

Október 22-től szerdai napokon 10-11 óráig baba-mama klubot indítunk.

Helye: Védőnői Tanácsadó
Szeretettel várjuk a kisdedeket és szüleiket!

Fogászati rendelési idő

A helyi televízióban látható rendelési időhöz képest az alábbiak szerint módosult a fogászati rendelési idő:

hétfőn és szerdán: 8-12
pénteken: 8-13
kedden és csütörtökön: 13-19
A Fogászat telefonszáma: 37/578-015

Idősek Világnapja

2008. október 1-én először került megrendezésre községünkben az Idősek Világnapja. Ebből az alkalomból a Segítő Kéz Alapszolgálati Központ a Kulturális Centrum segédleté-

vel színvonalas műsorral kedveskedett a megjelent vendégeknek. A rendezvényre minden 70 éven felüli lakos meghívót kapott.

A nagy számú érdeklődő és a kedvező visszajelzések mind megerősítették a szervezőket abban, hogy a szükség van az ilyen rendezvényekre és a jövőben is szeretnének hasonló rendezvényeket biztosítani községünk idős lakosai számára.

HORTI KORTÁRSAINK

Dr. Dencs Katalin

Két évtizede, az akkori egészségügyi helyzet miatt a jobb élet reményében hagyta el Magyarországot és vándorolt ki Kanadába egy fogorvos házaspár, dr. Dencs Katalin és dr. Magyar Tamás. Májusban ismét hazalátogattak Hortra, akkor készítettem velük ezt a beszélgetést a Szent István Rádió Közélet című műsorába.

- Mennyire volt nehéz ez a döntés?

- Ez a döntés már több, mint két évtizede megszületett, ugyanis már 20 éve élünk Kanadában. 1987-ben hagytuk el Magyarországot. Egy évet töltöttünk Ausztriában, mivel várakozni kellett a kivándorlásra.

Azért döntöttünk Kanada mellett, mert Tamásnak ott éltek a rokonai. Úgy éreztük, hogy segítséggel előbb talpra tudunk állni, és ugyanazt a munkát tudjuk folytatni, amit itt abbahagytunk, Magyarországon.

Az okok két dologra vezethetők vissza: a szakmai és az anyagi megbecsülés reményére.

Pár évvel a kivándorlásunk előtt voltunk Ausztriában egy fogászati kiállításon. Ott láthattuk, hogy Magyarország nagy hátrányban van a Nyugathoz viszonyítva. Nemcsak a gépek tekintetében, de a kezelési metódusokat tekintve is. Miniket nem elégtett ki az, ami itt akkor a hazai viszonyokban elérhető volt, az anyagi megbecsülésünkről nem is beszélve.

- Mennyire volt nehéz honosítani egy magyar diplomát Kanadában?

- A honosítás rettenetes nehéz feladat volt, és óriási kihí-

vást jelentett a számomra két kisgyermek mellett.

Kanada ugyanis egy olyan ország volt már akkor is, ahol a diplomás orvosokból volt épp elegendő. Mivel nekünk rokon segítség is ígérkezett, így belevágtunk.

A magyar diploma honosítása egy hosszú folyamat volt. Különösen az angol nyelv hiányos ismerete miatt volt nehéz a vizsga-követelményeket teljesíteni.

Sajnos a rokonok a kezdeti segítség után tönkrementek, így saját erőből kellett talpra állni a családnak. Ez közel 4 évet vett igénybe.

Ez idő alatt a két nagymama egymást váltva töltött nálunk rövidebb-hosszabb időszakokat és segítettek a kis unokák nevelésében.

A vizsgák befejeztével saját rendelő nyitására nem volt lehetőségünk az anyagiak hiányában. Így először másnak dolgoztam két évig. Ez idő alatt sikerült annyi páciens összegyűjteni, hogy a bank megítélése szerint a saját lábamon is meg tudok állni, és biztosították a szükséges anyagiakat a saját rendelő nyitáshoz.

- Mennyiben különbözik az ottani fogászat a hazaitól?

- A legfontosabb különbség, hogy a kanadai fogászat megelőző fogászat, a kezdődő fogproblémák megoldása a feladat. A hazai fogászat abban az időben is és ismereteim szerint ma is helyreállító fogászat. Az

emberek nagy része csak akkor megy fogorvoshoz, amikor már nagy a probléma.

Kanadában az emberek átlagosan két alkalommal mennek fogászatra évente. Ekkor a fogorvos átnézi a fogaikat és röntgent is készít. Így a rejtett problémák is felfedezésre kerülnek, ami még nem okoz gondot. A kis problémákat orvosoljuk és letisztítjuk a fogakat a fogkövektől is. Ezáltal az ínybetegségek kialakulását is megelőzzük.

A hazai metódusok közül nem sokat használok Kanadában.

- Pacientúráját tekintve, főként magyarok, vagy kanadaiak a paciensek?

- Toronto, ahol élünk egy olyan város, ahol körülbelül 30 ezer magyar él. Így amikor elkezdtem a saját rendelőmet építeni a férjem segítségével, elsősorban magyar körökben hirdettünk. Ezáltal a pacienseim nagy részét magyarok tették ki. Még ma is 60-70%-ban magyar betegek vannak.

Aki hozzánk jön, a személyzetrel is tud magyarul kommunikálni. A titkárnőm magyarul is üdvözlő a hozzánk fordulókat, amikor a telefont felveszi.

Jól érezzük magunkat a magyar közösségben, gyakran látogatunk magyar rendezvényeket.

- Milyenek kint az emberi kapcsolatok? Hogyan működnek?

- Szerencsére mivel nagyon

sok magyar él Torontóban, sok a magyar szervezet. Van egy nagy Magyar Kulturális Központ is, ahol gyakran fellépnek hazai művészek. A különböző szervezeteknek mi is tagjai vagyunk és ezeken keresztül is tartunk magyar kapcsolatokat. Természetesen a legközelebbi barátaink is magyarok.

- A közel 20 év alatt megnőtték a fiaik. Mi lett a srácokból? Hogyan élnek? Mit csinálnak?

- Előtérbe helyeztük a továbbtanulásukat. A kanadai egyetemeken a tandíj nagyon magas, így a gyermekeink boldogulása érdekében próbáltunk minden egyebet háttérbe helyezni.

A nagyobbik fiunk 32 éves, szintén fogorvosi pályán dolgozik. Most várják első gyermeküket. Így nemsokára nagyszülők leszünk.

A kisebbik fiunk 24 éves. Az állatokat nagyon szereti és most fejezte be a második évet az állatorvosi egyetemen. Két év múlva kapja meg a diplomáját, állatorvos lesz.

A gyermekeink a közelünkben maradtak, bár Kanada nagy ország, de 100 km-re laknak tőlünk, egy közeli kis városban.

- Közel két évtized nem kis idő. Ha visszatekintenek, hogy érzik, jó döntés volt kimenniük Kanadába?

- Igen, jó döntés volt. Sajnos, ahogy a mai Magyarországot látjuk most is sok fiatal vállal munkát a határokon kívül a jobb élet reményében.

Úgy vélem akár gyermekeinket, akár önmagunkat nézem, egzisztenciálisan biztosan megérte kimennünk.

- Még engedjenek meg egy utolsó kérdést. Milyenek az álmaik? Még mindig magyarok az álmok?

- Nem csak álmok, ez valóság. Most is sok itthoni barátal és rokonnal tartjuk a kapcsolatot. A rendszerváltás után pedig megfordult a fejünkben az is, hogy hazaköltözünk, ami végül is a magyarországi helyzet kedvezőtlen alakulása miatt nem valósult meg. Viszont amit nem tartunk kizártnak, sőt tervezzük is, hogy nyugdíjasként az év 5-6 hónapját idehaza töltjük.

A magyar ember külföldön sem válik szülőhazája számára idegenné. A szívében mindig magyar marad, mert magyar-nak lenni jó.

Fekete Gábor

A KULTURÁLIS CENTRUM PROGRAMAJÁNLÓJA

IJÁSZAT

IJÁSZATRA várjuk azoknak a gyerekeknek és felnőtteknek a jelentkezését, akik szeretnének ezzel a sporttal megismerkedni és nem utolsó sorban egy jó csapat tagjai lenni.

Mindenki jelentkezhet aki a 10. életévét betöltötte.

Első alakuló ülés időpontja: 2008. 10. 31. (péntek).

Helye: a Kulturális Centrum Közösségi Háza.

Jelentkezni folyamatosan lehet személyesen a Könyvtárban, ill. a 378-145-ös telefonszámon.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk, aki akár szabadidős tevékenységként, akár versenyszerűen szeretné ezt a sportot űzni!

HASTÁNC

Hastánc tanfolyam indul HORTON szerdánként 17-18h ill. 18-19h között.

Az orientális tánc olyan mozgásforma, amely nemcsak a testnek egészséges, hanem gyógyír a léleknek is. Ez a tánc nőiesebbé, hajlékonyabbá, magabiztosabbá tesz. A hastánc lazítja az egész testet. Hátnak, gerincnek orvosság. Lehet lassú, temperamentumos, erőteljes.

Testsúlytól és életkortól függetlenül megtanulható.

Ideális terápia minden nő számára.

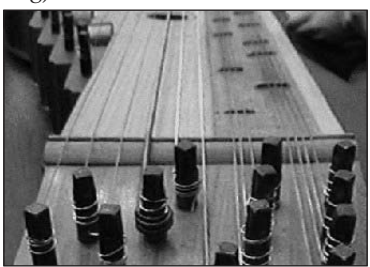
ÉLVEZZÜK KÖZÖSEN E SZÉP TÁNC ADTA ÖRÖMÖKET!

További információ kérhető az oktatónál és a Kulturális Centrum Közösségi Házában: 30/563-39-77

www.arabeszka.hu
arabeszka@arabeszka.hu
Kulturális Centrum Közösségi Ház: 37/378-145

CITERA

Továbbra is várjuk azon fiatalok jelentkezését, akik szeretnének megtanulni citerán játszani és a hagyományokat felélesztve szeretnének a horti fiatalokból álló Citerazenekar tagjai lenni!

Jelentkezni a Könyvtárban lehet személyesen vagy telefonon (37/378-145)!

Oktatók: Balogh Éva és Bódi György

Jelentkezz mihamarabb, mert csak korlátozott létszámban tudunk jelentkezéseket elfogadni!

TÁRSASTÁNC TANFOLYAM

Hatvanban 15 éve működő Impetus & Design Táncstúdió új csoportokat indít Hor-

ton, melyre minden kedves érdeklődőt szeretettel vár!

Ifjúsági Társastánc: Korhatár 10-18 éves korig

Időpont: Szerda: 16:00-17:30

Felnőtt társastánc: Korhatár 18-99 korig

Időpont: Szerda: 17:30-19:00

Helyszín: Hort, Kulturális Centrum Közösségi Ház

Részvételi díj: 3.000 Ft/hó

Testvéreknek 50 % kedvezmény!!!
Beiratkozás: November 5-én és utána folyamatosan a foglalkozások helyszínén és időpontjában.

MEGHÍVÓ FESTMÉNY KIÁLLÍTÁSRA

Tisztelettel hívunk minden érdeklődőt C. Lénárt Ferenc a „TIZEDIK HÓNAPBAN” című kiállítására a Könyvtárba. A kiállítás könyvtári nyitvatartási időben 2008. november 07-ig tekinthető meg.

KRÓNKA – Hort Község Önkormányzatának hivatalos kiadványa • Kiadó: Hort Község Önkormányzata • Felelős: Kerek Oszkár, polgármester • Szerkeszti a szerkesztőbizottság • Felelős szerkesztő: Cseh Katalin (hortikon@konyvtar-hort.koznet.hu) • Főszerkesztő: Piroksa Csabáné • Olvasószerkesztő: Szabóné Sőregi Melinda • Arculat és oldalszerkesztés: Garamond Grafikai Műhely Bt. (garamond.bt@freemail.hu) • Nyomda: Juhászprint 2003 Kft. Hatvan (info@juhaszprint2003.hu) • Megjelent 1500 példányban • 2008

Szeretném meghívni a Kedves Olvasót egy könnyed sétára a Mátrába. Hogy mi kell hozzá? Egy kényelmes cipő. Lehetőleg ne új, mert az biztosan feltöri a lábat. Egy hátizsák, amiben elfér pár szendvics, víz, esőkabát, és amit esetleg még fontosnak tarthatunk egy túrához.

Sok ember számára a Máttra nem jelent szinte semmit.

Tudja, hogy az Északi Középhegység része, valamint, hogy jó kis bortermelő falvak otthona (pl: Markaz, Domoszló, hogy csak néhányat említsek). Ja, és persze itt a Kékes. Magyarország legmagasabb pontja.

De vajon azt tudja-e, hogy ez valaha egy vulkán volt? A több szakaszban lejátszódó tűzhányó tevékenység nyomai mára szinte teljesen eltűntek. A vulkáni működés elhaló nyomait a ma is bugyogó ún. csevice (bor-víz) források mutatják. Vízhálózata a jó vízzáró kőzet és a hűvös, csapadékos klíma révén gazdag. A hegység meghatározó kőzete

Útvonalajánló

Séta a Mátrában

az andezit, de kisebb mértékben az andezittufa is jellemzi.

Túránk Parádfürdőről indul. Az aszfaltozott útról letérve a sárga sáv jelzésen elhaladunk a Rákóczi-fa előtt. Ez egy hatalmas kocsánytalan tölgy, melynek mellmagassági törzskerülete kb. 6 méter. A legenda szerint ide kötötte ki II. Rákóczi Ferenc a lovát. Utunkon tovább haladva egy Mária képoszlopot látunk, ahol virágok jelzik a gondos kezek ápolását, és a karbantartást. Lassan elérkezünk a Szent István-csevicehez, melynek széndioxidban dúsuló, ízletes vízzel olthatjuk szomjunkt. Továbbhaladva letérünk a sárga jelzésről a zöld sáv jelzésre, majd a zöld kör jelzésre. Lassan elérkezünk az Ilona-völgyi pihenőhöz. Itt kicsit leülve elfogyaszthatjuk tízórainkat. Utána neki-vágunk, és megtekintjük az

Ilona-völgyi vízesést, ami egy páratlan látvány, főleg télen, mikor a befagyott víz jégcsapokat formálva hirdeti a természet erejét. Elhagyjuk a zöld kört, és ismét áttérünk a zöld sávra. Majd a Markazi-kapunál eldönthetjük, hogy merre tovább. Én ajánlom az Országos kéken fel Kékestetőre. Persze aki elfáradt az egyenesen a zöld sávon mehet Markazra, ami innen kb. egy órányi út lefelé. Útközben letérhet a zöld rom jelzésre, és megnézheti a Mar-

kazi vár romjait. A vár szabályos téglalap alaprajzú. Leginkább már csak falmaradványok vannak, de a belső és külső falsíkja többnyire ép. A fallal kerített terület belső hossza kb. 26 m. Szerintem onnan csodálatos látvány nyílik a víztározóra, és a vidékre. Aki viszont a másik utat választja, vagyis tovább Kékestetőre, neki sem lesz látnivalóban szegényebb az útja. A Markazi-kaputól indulunk a Disznókő, Kis-Sas-kő irányába. A Disznókőnél érdemes egy ki-

csit elidőzni, és a kilátásban gyönyörködni. A Sas-kőnél az I. Világháborúban elesett turisták emlékművét tekinthetjük meg. Innen még tiszta időben a Magas-Tátra hegycsúcsai is láthatók. Tovább haladva az Erzsébet-keresztnél még mindig a kilátást csodálhatjuk. Innen egy kicsit nehezebb, vagy inkább szuszogósabb lesz az utunk, és lassan felérünk Kékestetőre. Ezzel utunk végcéljához értünk.

Egészségére Mindenkinek!

Aki esetleg kedvet kapott a túrához, annak ajánlom az alábbi internetes oldalakat:

www.kekesturista.hu

www.porszem.hu

Gedei Katalin

ANYAKÖNYVI HÍREK

ELHUNYTAK

Tóth Kálmánné (Farkas Ilona) 2008. július 9. Malom út 25.

Habán Mátyás János 2008. augusztus 1. Tűzoltó út 21.

Nagy István 2008. augusztus 7. Hold út 2.

Péter János 2008. augusztus 12. Ecsédi út 17.

Tóth János 2008. augusztus 24. Tűzoltó út 33.

Mariták Béla 2008. augusztus 27. Vas Gereben út 3.

Lengyel István 2008. szeptember 3. Ecsédi út 27.

Simonffy Árpád Francisc 2008. szeptember 3. Toldi út 12.

Terék László 2008. szeptember 12. Ecsédi út 28.

Fráter Józsefné (Tábi Anna) 2008. szeptember 12. József A. út 78.

Dencs Andrásné (Kondás Erzsébet) 2008. szeptember 18. Toldi út 11.

SZÜLETÉSEK

Kirják Kiara A.n.: Hegedűs Vivien 2008. 06. 11.

Kocsis Hunor Szabolcs A.n.: Török Katalin 2008. 07. 10.

Tornai Csaba Dániel A.n.: Simor Brigitta 2008. 07. 11.

Horváth Bence A.n.: Fülöp Erika 2008. 07. 15.

Lakatos Orsolya A.n.: Vereb Orsolya 2008. 07. 27.

Kári Eszter A.n.: Nagy Krisztina 2008. 08. 09.

Józsa Emőke A.n.: Pintér Livia 2008. 09. 03.

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Dávid Hajnalka - Litkei Péter 2008. július 12.

Ladányi Erzsébet - Czucka Árpád 2008. augusztus 30.

Bobák Zsuzsanna - Káli Zsolt 2008. augusztus 30.

Bányai Nikolett - Szegedi Zoltán 2008. szeptember 10.

Hegedűs Vivien - Kirják Roland 2008. szeptember 13.

Dézsanövényeknek nevezzük azokat a melegebb klímájú vidékekről származó, nyáron virágzó cserjéket, amelyek a mi éghajlatunkon a szabadban nem telelnek át.

Nagyobb edénybe (cserépedény, fadézsza, műanyag edény) ültethetők, egész nyáron a szabadban, általában napos helyen tarthatóak.

Az edény nagyságát a beültetett növény mérete és növekedési erélye határozza meg. A növényt, fejlődésének arányában kell mindig nagyobb edénybe ültetni. A legjobb ültetési időpont május közepétől van.

Majdnem minden dézsanövény szereti a tápanyagban gazdag humuszos földkeveréket. Fontos, hogy az edény alján vízelvezető

nyílások legyenek. Az elültetését követő harmadik héten kell elkezdni a növények tápoldatozását heti 1-2 alkalommal hosszú hatástartalmú műtrágyákkal, melyek folyamatos tápanyagutánpótlást biztosítanak.

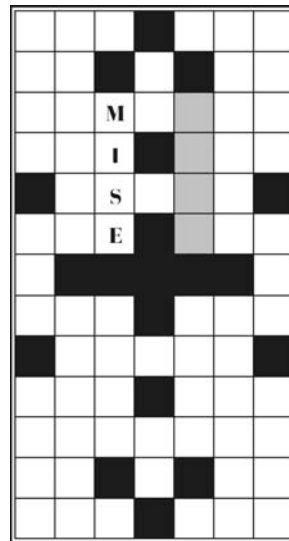
Augusztus közepétől már nem kell tovább tápoldatozni, hogy a növények teljesen „beérve” készülhessenek fel a télre. Mielőtt az átteleltetésre alkalmas helyre vinnénk (pince, hűvös szoba, lépcsőház, stb.) győződjünk meg róla, hogy nincsenek-e rajtuk rovarkártevők vagy gombás betegségek. Ha igen, akkor teleltetés előtt a megfelelő permetező szerrel vé-

REJTVÉNY

FELNŐTT

1. Rakosgató

Helyezze el az alábbi szavakat, betűcsoportokat az ábrában! Ha ügyes, minden szónak talál helyet. (A kezdést megkönnyítendő, az egyik szót előre beírtuk.) Melyik szó kerül a színnel jelölt helyre?

2 betűsek: AH, AR, CA, IN, OD, ÜK.

3 betűsek: AHA, ALÓ, AVA, CSÁ, EKE, KER, KSI, LAK, MOS, ODA, SAS, VÓT, ZÁM, ZTE.

4 betűsek: ANNE, CIKK, DEKA, LVOV, MISE, RAKÓ, SARK, SIKK.

5 betűsek: DIDZ, ZSOKÉ.

6 betűsek: ARASZT, DIÁKÉV, ODAADÓ, SZENÜL.

7 betűsek: RAMADÁN, VAKAKNA.

2. A megadott betűkből minél több 5 betűs, értelmes magyar szót rakjon ki! Egy betűt, csak egyszer használjon fel.

Á O O K P R T Z S

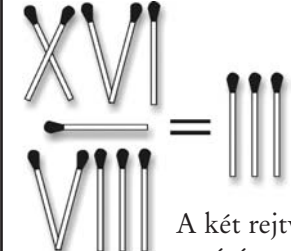
A két rejtvény egy megfejtésként küldendő be!

GYERMEK

1. A beírt nevek hiányzó kezdőbetűit pótolva egy szót kapsz az üres sorban. Mi ez a szó?

I	N	A	N	I	E
L	T	N	I	M	L
D	A	D	T	O	M
A	L	A	A	N	A

2. Két gyufaszál áthelyezésével kijavíthatod, igazzá teheted a római számokkal írt egyenletet.

A két rejtvény megfejtését egy borítékban kell beküldened!

Beküldési határidő: 2008. november 25. A megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki! A rejtvények megfejtéseit lezárt borítékban névvel és címmel ellátva lehet leadni a Könyvtárban, illetve postán is el lehet juttatni az alábbi címre: Hort Község Kulturális Centruma: Könyvtár, Közösségi Ház és Helytörténeti Kiállítóhely 3014 Hort, Szabadság tér 23-23/A. A borítékra kérjük írják rá: FELNŐTT ill. GYERMEK! A nyerteseket levélben értesítjük! Előző számunk nyertesei:

Czucka Viktória

Godó Tamásné és Godó Bianka

Tóth György

Növényápolás szakszerűen

dekezzünk. A pihenő időszakban is szükséges az öntözésük, csak kisebb mennyiségben.

A betegségek kialakulásának nyáron a legfőbb oka a nem megfelelő életkörülmény kiválasztása (fényviszonyok, szél, földkeverék, tápanyag hiány, stb.). Legyenül a növény, nem lesz ellenálló a betegségekkel szemben, vegetál, majd elpusztul.

Néhány ismert dézsanövény ápolási útmutatói

ANGYALTROMBITA Metszés: Erős téli visszametszést igényel. Teleltetés: Világos, fagymentes helyen.

ENCIÁN Metszés: A hajtásokat a fagyok beállta előtt erő-

sen vágjuk vissza. Teleltetés: Sötét, fagymentes helyen.

KALAPÁCSZERJE Metszés: Növénytámasztékkal koronás fácskává nevelhető. Teleltetés: Világos, fagymentes helyen.

OLEANDER Metszés: A hajtásokat (a növény méretétől függően) kb. felére vágjuk vissza. Teleltetés: Világos, hűvös helyen.

A dézsanövények jövő évi virágzását a teleltetés előtti metszés határozza meg. A nem megfelelően végzett metszéssel kárt okozhatunk a virágzásban (kevesebb virágot hoz, vagy egyáltalán nem virágzik, a formájában hosszúra hagyott hajtások miatt a növény felkapaszkodik).

A metszésnek meghatározott célja van, pl.:

- kisebb térben a növekedés erősségének szabályozása
- virágzás serkentése
- lombzat sűrűsége
- formák kialakítása.

Minden cserjés dézsanövény (még a kúszók is) megfelelő metszéssel kis fácskává is nevelhető. Nem kell hozzá más csak egy növénytámaszték és egy kis képzőanyag. A látvány megéri a rázánt időt és fáradságot. Bármilyen céllal is metsszük meg a növényt, eredményes csak akkor lesz, ha a növény sajátos növekedési tulajdonságait is figyelembe vesszük.

Laczik Csabáné

A „Horti Tinik” aerobic csoport tagjai a 2007-es megalakulásuk óta már második alkalommal kápráztatták el lakosainkat műsorukkal a szabadtéri színpadon

Őszkösztöntő képekben

A kiállításon résztvevő művészek (balról jobbra): Janik Bernadett, Oláh József, Oláh Mary

A negyedik alkalommal megrendezett Kézműves-udvar ismét sok érdeklődést tartogatott az érdeklődők számára

Gyetvai Miklós „sodaautója” lenyűgözte a közönséget

Sokan kedvet kaptak az íjászathoz a Táltos Íjász Egylet bemutatója után

Sokak örömeire idén is elfogadta meghívásunkat a hatvani Húrszaggatók Citeraegyüttes

